"जमाबंदी आयुक्त कार्यालयास त्यांनी विकसित केलेले/ करण्यात येणाऱ्या ऑनलाईन प्रणालीच्या देखभाल, दुरूस्ती, तांत्रिक सहाय्य व दुरुस्तीसाठी येणाऱ्या खर्चासाठी व अन्य खर्चासाठी नविन स्वीय प्रपंजी लेखा (PLA) उघडण्यास मान्यता देण्याबाबत"

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्रमांकः संकिर्ण-२०१८/प्र.क्र.२०९./ल-१

पहिला मजला, मुख्य इमारत, मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक : २६ मार्च, २०१९

वाचावे :-

- 9) प्रधान सचिव (महसूल) यांच्या अध्यक्षतेखाली दि. २६.१०.२०१७ च्या प्रकल्प अंमलबजावणी समितीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
- २) मा.मंत्री (महसूल) यांच्या अध्यक्षतेखाली दि. ०६.०१.२०१८ च्या डिजीटल इंडिया लॅंड रेकॉर्ड मॉडर्नायझेशन कार्यक्रमाच्या आढावा बैठकीचे इतिवृत्त.
- 3) जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडील पत्र क्रमांक राभूअआका-४/स्वीय प्रपंजी/२०१८, दिनांक २६.०८.२०१८
- ४) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक संकिर्ण-२०१८/प्र.क्र.३९७/ल-१, दि.३१.०१.२०१९
- ५) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक संकिर्ण-२०१८/प्र.क्र.३४/ल-१, दि.३१.०१.२०१९
- 6) महालेखापाल (A&E), महाराष्ट्र, नागपूर यांचे क्रमांक: TM/Gr.II/PLA/Settlement Commissioner, Pune/UOR-07/1577, Dated-18.02.2019

प्रस्तावना:-

राज्यात डिजीटल इंडिया लॅंड रेकॉर्ड मॉडर्नायझेशन कार्यक्रमाची अंमलबजावणी महाभूमी प्रकल्प व्यवस्थापन संस्थेमार्फत सुरू आहे. राज्यात डिजीटल इंडिया लॅंड रेकॉर्ड मॉडर्नायझेशन कार्यक्रमातंर्गत ई-फेरफार, ई-अभिलेख प्रकल्पांची अंमलबजावणी सुरू आहे. सदर प्रकल्पांकरीता विकसीत करण्यात आलेल्या अज्ञावलींची भविष्यातील देखभाल व तांत्रिक सहाय्य (Maintenance and support)ही अतिशय महत्वाची व आवश्यक बाब असून, त्यासाठी महाभूमि प्रकल्प व्यवस्थापन संस्थेस सक्षम बनविणे अत्यंत गरजेचे आहे. महाभूमि प्रकल्प व्यवस्थापन संस्थेला बळकटी देण्यासाठी, तसेच ई अभिलेख, ई भूनकाशा, ई फेरफार प्रकल्पांना स्वयंसहाय्यित (self-sustainable) बनविण्यासाठी निधीची आवश्यकता आहे. त्याअनुषंगाने प्राप्त होणारा निधी जमाबंदी आयुक्त कार्यालयाचे वतीने विकसीत केलेले अथवा केले जाणारे भूमी अभिलेख व जमीन व्यवस्थापन संबंधीच्या विविध ऑनलाईन प्रणालींच्या देखभाल व दुरुस्तीसाठी वापरण्यात येणार आहे. राबविण्यात येणारे सदर प्रकल्प हे दीर्घकालावधीचे आणि मोठे आहेत. सदर प्रकल्प पुर्ण झाल्यानंतर शासनास देखील महसूल मिळणार आहे. परंतू सदर प्रकल्प शाश्वतपणे सुरू ठेवण्यासाठी व भविष्यातील विकसनासाठी खर्चही करावा लागत असल्याने या प्रकल्पातून मिळणारे उत्पन्न जमा करण्यासाठी स्वीय प्रपंजी लेखा (PLA) खाते उघडण्याची निकड भासत होती. याबाबत, शासनाने केलेल्या विनंतीस अनुसरून महालेखापाल, महाराष्ट्र, नागपूर यांनी जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, पुणे यांचे नावे स्वतंत्र स्वीय प्रपंजी लेखा (PLA) खाते उघडण्यास अनुमती दिली आहे. तद्नुसार, आवश्यक स्वीय प्रपंजी लेखा (PLA) खाते उघडण्यासावत

औपचारीक मंजुरी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

महाभूमि प्रकल्प व्यवस्थापन संस्थेला बळकटी देण्यासाठी भूमी अभिलेख व जमीन व्यवस्थापनाच्या ऑनलाईन प्रणाली विकसीत करणेसाठी व देखभाल दुरूस्तीसाठी उक्त प्रकल्पातून प्राप्त होणाऱ्या निधीचा विनियोग करण्यासाठी जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या नावे स्वीय प्रपंजी लेखा (PLA) खाते सुरु करण्यास "वाचावे" येथे अनुक्रमांक ६ अन्वये महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी काही अटींच्या अधीन राहुन अनुमती दिली आहे. तद्नुसार, महाराष्ट्र कोषागार नियम, १९६८ च्या नियम ४९५ मध्ये वेळोवेळी होणाऱ्या सुधारणा तसेच खालील अटींच्या अधीन राहून जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या नावे स्वतंत्र स्वीय प्रपंजी लेखा (PLA) खाते उघडण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

- i) Out of the total revenue received into the pooled account through issue of digitally signed copies of 7/12 utara (extract), e-Mutation and 8- A as per the E-Mutation Program only the share of Settlement Commissioner, Pune shall be credited in to this PLA.
- ii) In no circumstances, this PLA shall received any credit by debiting the consolidated fund of the state.
- iii) The maximum amount in the PLA shall not exceed Rs.15/- Crore at any given time in a Financial Year (unless ceiling amount revised by the Department with concurrence of Finance Department Govt. of Maharashtra) Any amount exceeding this threshold shall be remitted to the corresponding service head of the consolidated fund at once. This shall be watched by the Revenue Sharing Authority, Administrator of PLA and the concerned Treasury Officer.
- iv) The funds shall be withdrawn from this PLA only for the Maintenance and support of the website for e-mutation / e-chavdi (digital notice board) / Aadhar seeding of the E-Mutation Program (आज्ञावली). This shall be watched by the concerned treasury officer and expenditure shall not be authorized by him/her for any purpose other than the one mentioned above, unless expressly authorized by the Accountant General by a fresh concurrence.
- v) A fresh concurrence shall be sought for any change in the purpose of deposit of funds into the PLA and withdrawals of the funds there from.
- vi) As per the revised provision of Rule 495 vide GR dated 21.01.2014, if the PLA is not operated for more than one complete accounting year, it shall be closed by Treasury Officer without waiting for the proposal from Administrator.
- vii) The Administrator shall be responsible for reconciliation with the Treasury / Sub Treasury.
- Viii) The provisions of Accounting Rules for Treasuries 1992 and all provisions of PLA in view of MTR 1968 Vol.- I shall apply to this PLA.
- ix) The Administrator should ensure proper maintenance of Account.
- x) The PLA shall be subject to Audit as per rule.

The condition stated by the Finance Department to maintain the PLA operational may be ensured by the concerned Office.

- २. संदर्भाधीन क्रमांक ५ विरल शासन निर्णयाप्रमाणे तलाठी लॉगीन ने सदर प्रकल्पातंर्गत संगणकीकृत गा.न.नं.७/१२, ८-अ, फेरफार, नमुना ९ची नोटीस इत्यादी अभिलेखाच्या नकला वितरणातून तलाठ्याला फी प्राप्त होणार आहे. अशा प्राप्त नक्कल फी पैकी तलाठी त्यांचा हिस्सा (रक्कम रूपये १० प्रमाणे) स्व:तासाठी (कागद, प्रिंटीग, वीजबील इत्यादीसाठी) ठेवील व महाभूमी प्रकल्प व्यवस्थापन संस्थेचा हिस्सा SBIe pay Online मार्फत जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे येथे उघडण्यात आलेल्या स्वतंत्र बँक खाते (Depository Account) यामध्ये प्राप्त होईल. त्यानंतर महाभूमी प्रकल्प व्यवस्थापन संस्थेचा हिस्सा नक्कल फी व्यवस्थापन प्रणाली (Online Accounting System) मधून प्राप्त अहवाला प्रमाणे प्रत्येक मागील सप्ताहात जमा झालेली सदर रक्कम ही पुढील सप्ताहाच्या पहिल्या कामाच्या दिवशी स्वीय प्रपंजी लेखा खात्यामध्ये (कार्यान्वीत झाल्यानंतर) जमा करण्यात यावी.
- ३. संदर्भाधीन क्रमांक ५ वरिल शासन निर्णयाप्रमाणे महाभूमी प्रकल्प व्यवस्थापन संस्थेच्या संकेतस्थळावरून डिजीटल स्वाक्षरीने वितरीत होणाऱ्या नकलां ची नक्कल फी संदर्भाधीन क्र. ४ च्या शासन निर्णयान्वये अधिकार अभिलेख/नकाशांची नक्कल वितरणातून प्राप्त होणाऱ्या निधीची रक्कम SBle pay Online मार्फत स्विकारण्यासाठी जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे येथे उघडण्यात आलेल्या स्वतंत्र बँक खाते (Depository Account) यामध्ये प्राप्त होतील. प्रत्येक महिन्याच्या अखेरीला अशा प्राप्त नक्कल फी पैकी महाभूमि प्रकल्प व्यवस्थापन संस्थेचा हीस्सा स्वीय प्रंपजी लेखा खात्यात जमा होईल व शासनाचा हिस्सा (रक्कम रूपये ५ प्रमाणे) नक्कल फी व्यवस्थीपन प्रणाली (Online Accounting System) मधून प्राप्त अहवाला प्रमाणे GRAS प्रणालीव्दारे शासनाच्या विहीत लेखा शीर्षाखाली (कार्यान्वीत झाल्यानंतर) जमा करणे आवश्यक राहील.
- ४. सदर स्वीय प्रंपजी लेख्यांशी संबंधीत जमा व खर्चाचा हिशोब ठेवण्याची जबाबदारी जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांची जबाबदारी राहील.
- ५. सदर निधीबाबत आर्थिक व भौतिक अहवाल उपयोगीता प्रमाणपत्रासह शासनास पाठविण्याची जबाबदारी जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांची राहील. तसेच शासनास सदर निधीच्या जमा व खर्चाचा हिशोब तपासण्याचा अधिकार राहील.
- ६. संदर्भाधीन क्रमांक ५ वरिल शासन निर्णयाप्रमाणे वितरीत होणाऱ्या नकलापासून प्राप्त नक्कल फी पैकी शासनाचा हिस्सा नक्कल फी व्यवस्थापन प्रणाली (Online Accounting System) मधून प्राप्त अहवाला प्रमाणे GRAS प्रणालीव्दारे शासनाच्या विहीत लेखा शीर्षाखाली (कार्यान्वीत झाल्यानंतर) जमा करण्यासाठी नवीन लेखा शीर्ष उघडण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे.
- ७. वितरीत होणाऱ्या नकलापासून प्राप्त नक्कल फी बाबत नवीन लेखा शीर्ष उघडण्यात आल्यानंतर सदर लेखा शीर्षाखाली जमा दर्शवून पुस्तकी समायोजन करण्यात यावा.
- ८. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१२९/२०१९/कोषा प्रशा-५, दि.१३ मार्च, २०१९ व महालेखापाल-२, महाराष्ट्र नागपूर यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. No.TM/Gr.II/PLA/Settlement Commissioner, Pune/UOR-07/1577, दि.१८.०२.२०१९ अन्वये प्राप्त सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१९०३२६१६१७४९५४१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डॉ.संतोष भोगले)

सह सचिव

प्रति,

- १. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
- २. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
- ३. सर्व मा. मंत्री/ मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
- ४. मा. अध्यक्ष, विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधान भवान, मुंबई
- ५. मा. सभापती, विधानपरिषद यांचे खाजगी सविच, विधान भवन, मुंबई
- ६. मा. उपाध्यक्ष, विधानसभा यांचे खासगी सचिव, विधान भवन, मुंबई
- ७. उपसभापती, विधावपरिषद यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई
- ८. मा. विरोधी पक्षनेता (विधानपरिषद) यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई
- ९. मा. विरोधी पक्षनेता (विधानसभा) यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई
- १०. मा.मुख्य सचिव , महाराष्ट्र शासन,मंत्रालय, मुंबई
- ११. अपर मुख्य सचिव (वित्त विभाग), मंत्रालय, मुंबई
- १२. अपर मुख्य सचिव (नियोजन विभाग), मंत्रालय, मुंबई
- १३. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १४. महालेखापाल ½ (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
- १५. महालेखापाल (वाणिज्यिक लेखा परिक्षा) मुंबई
- १६. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- १७. निवासी लेखा परिक्षण अधिकारी, मुंबई
- १८. निवड नस्ती.